

نگاهی به مجموعه‌داستان «بارش سفره‌ماهی»

زندگی با سفره‌ماهی‌ها

ارش محمودی

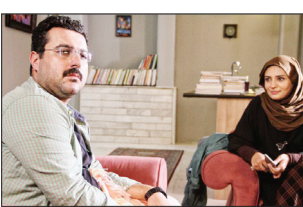
منتقد

«بارش سفره‌ماهی» دومین مجموعه‌داستان سروش چیت‌ساز است که توسط نشر مرکز منتشر شده است. او پیش از این، مجموعه‌داستان «نوبت سگ‌ها» را در همین نشر به بازار کتاب عرضه کرده بود که در نظر‌سنجی کانال داستان ایرانی از نگاه مخاطبان و نویسندگان به‌عنوان بهترین مجموعه سال ۹۴ انتخاب شد. سروش چیت‌ساز با این دو مجموعه نشان داده که نوشتن برایش جدی است و حرف‌هایی برای گفتن دارد. مجموعه «بارش سفره‌ماهی» هشت داستان دارد که هسته مرکزی داستان‌ها بر مدار روابطی می‌چرخد و در میان این روابط، قصه‌های کلیشه‌ای زن‌شویی نقش پررنگ‌تری دارد. اما تمهیدی که نویسنده برای عبور از کلیشه‌ها اندیشیده، در فرم و ایده‌های روایی خود را نشان می‌دهد و در داستان‌های مجموعه می‌شود رد نگا نو و زاویه‌دید تازه نویسنده را فهم کرد. فرم فانتزی و طنز زیرپوستی‌ای که برای بیان دغدغه‌های جدی انتخاب شده به خوبی روی کارها سوار است و مخاطب بیشتر به واسطه همین شگردهای روایی جذب داستان می‌شود نه موضوع، چراکه موضوعات ساده و سابقه‌مندند. اما مساله‌ای که در خوانش مجموعه بسیار بارز و مشخص است، تلاش مداوم نویسنده برای امتحان و پیاده‌کردن ایده‌های روایی خلاقانه است. در اغلب داستان‌ها ما با شخصیت‌هایی مواجه می‌شویم که دچار یک فروپاشی درونی هستند. این فروپاشی متأثر از روابط، دلیلی می‌شود برای نقل و داستان درست از جایی شروع می‌شود که شخصیت در مرز اضمحلال، به واسطه یک اتفاق وارد دنیایی جدید می‌شود. به‌کارگیری زبان طنز_آلود و فضای فانتزی، هارمونی شگفتی در متن ایجاد کرده که آرام‌آرام مخاطب را به خود همراه کرده و با فجایی که

در هر داستان رخ می‌نماید، روبه‌رو می‌کند. به‌عنوان مثال در داستان «وازلین، پنیر و مرحوم گاسپارادزه» فردی را می‌بینیم که در پیاده‌روی استاده و پیراشکی می‌خورد، یک آن قطاری انگار از ریل خارج شده، ساختمان‌ها را می‌شکافد و با سرعت به طرفش می‌تازد و … فکر می‌کنم همین شروع جذاب برای نشانادن مخاطب پای داستان و بعد تعریف یک زندگی تراژیک کفایت می‌کند. قطار دریاچه و نمادی قابل‌توجه است برای کالبدشکافی زندگی شخصیت. گویی آن هیبت مخوف و غول‌آسا به نمایندگی از زن، خانواده، فامیل، و اجتماع به سمت فردی یورش می‌برد که همه‌چیزش را باخته، حتی نام و نام‌خانوادگی‌اش را… به همین تک‌داستان اکتفا می‌کنم و سعی‌ام این است داستان‌ها را لو ندهم! اما در باقیی داستان‌ها مثل «اسفرا نیلگون جبروت»، «پرواز سفره‌ماهی» یا «لولیدگی» و «خواب فرخ ثریا» که از داستان‌های بسیار خوب مجموعه‌اند همین سیر را می‌توان دید. استراتژی نویسنده در این مجموعه آمیزش واقعیت و رویاست. جوری که باعث خلق دنیایی داستانی می‌شود با مختصات منحصر به خود و امضای نویسنده در ایده‌پردازی‌های این دنیای جدید، مخاطب را از روتین‌های معمول جدا می‌کند. نکته دیگر اینکه در کنار هفت داستان از این مجموعه که تقریباً همه از یک پیرنگ و قاعده پیروی می‌کنند، داستان «کنار اتااک لطیف» تافته‌ای جدابافته است و شاید با کلیت کارها نخواند اما همین داستان هم به‌نظم یکی از قوی‌ترین داستان کوتاه‌های سروش چیت‌ساز است که نشان از قدرت و احاطه او در داستان‌پردازی دارد. نکته پایانی اسم مجموعه است؛ «بارش سفره‌ماهی» که داستانی با این نام در مجموعه نیست. اما یکی از داستان‌ها «پرواز سفره ماهی» نام دارد که جریان رابطه‌ای متلاشی‌شده را بازگو می‌کند. راوی داستان، مردی است که به سفره‌ماهی تبدیل شده و در ادامه همین قضیه، پرواز یک سفره‌ماهی اتفاق اصلی داستان را رقم می‌زند و … به‌نظم شاید اسم کتاب هم کنایه‌ای از شخصیت همین داستان و بسط آن به پیرنگ کلی کارهاست، انتخاب زیرکانه‌ای که اشاره به ازدحام سفره‌ماهی‌ها در جامعه دارد. پیشنهاد می‌کنم این مجموعه را از دست ندهید.

تماشا

شب‌های قدر با سریال «کشیک قلب»

نمایی از سریال «کشیک قلب»

۱۹ ماه رمضان با یک بیمار عجیب

مواجه می‌شود. مهکام فیلم‌های زیادی را از جمله «پدر آن دیگری»، «برف»، «بیست» و «هیچ» نوشته و از جمله فیلمنامه‌نویسان مطرح کشور ما است. ولی سریال «کشیک قلب» اولین تجربه کارگردانی او در تلویزیون است. تماشاای این سریال را به علاقه‌مندان به سریال‌های مناسبی و دوستداران بازی بازیگرانی چون چون بهاره رهنما، محسن کیایی، آتیلا پسیانی، رحیم نوروزی و کاظم هژیرآزاد پیشنهاد می‌کنیم. بهاره رهنما و محسن کیایی که خود دستی در نوشتن دارند در این سریال پارت‌رهای هم هستند و با بازی رئال و دوست‌داشتنی توانسته‌اند اوقات خوبی را برای بیننده رقم بزنند. محسن کیایی در اغلب نقش‌هایی که بازی کرده است کم‌دی موقعیت ایجاد می‌کند، اما در این سریال برای اولین بار بازی متفاوت و جدی‌ای از خود ارائه می‌دهد. بهاره رهنما هم که در سال‌های اخیر بیشتر کارهای دیگری غیر از بازیگری انجام می‌دهد و کمتر در تلویزیون حضور دارد در سریال «کشیک قلب» بازی می‌کند. او که مشغول نوشتن سریال بلند برای نمایش خانگی است و قرار است خودش آن را کارگردانی کند در مورد حضور در سریال کشیک قلب می‌گوید: «دغدغه‌های غیر از بازیگری اجازه نمی‌دهد در سریال‌های بلند حضور داشته باشم ولی با توجه به شناختی که از کارگردان و تهیه‌کننده داشتم و با توجه به اینکه قصه سریال غم و اندوه نیست و به دلیل کوتاه بودن سریال، دوست داشتم در آن بازی کنم.» رهنما در سال‌های اخیر کمتر به بازیگری پرداخته است. او بیشتر مشغول نوشتن در حوزه داستان بوده که آخرین کتابش با نام «چهار چهاشنه و یک کاله گیس» به چاپ رسیده و همچنان علاوه‌بر اینکه در برخی از تئاترها بازی می‌کند تئاتر «دورهمی شکسپر» را هم کارگردانی کرده است.

نقالی ویژه شب‌های احیا در خانه هنرمندان

#

گروه ادب و هنر باغ هنر خانه هنرمندان ایران همزمان با شب ضربت خوردن حضرت علی (ع) مصادف با نوزدهم ماه مبارک رمضان، مراسم شب‌های قدر را با نقل مرشد میرزاعلی پی خواهد گرفت. میرزاعلی یکی از جوان ترین نقال‌ها، قصه‌گوها و برده‌خوانان است که فرزند مرشد ابوالحسن میرزاعلی از برده‌خوانان بنام و از نوازندگان تعزیه در ایران است که در دوره قاجار در تکیه دولت به اجرای تعزیه می‌پرداخته است. او همچنین یکی از شاگردان مرشد ترابی است. در مراسم خانه هنرمندان مجموعه برنامه‌هایی از جمله تلاوت آیاتی از قرآن کریم، مراسم مداحی و سخنرانی انجام می‌شود و در نهایت مرشد میرزاعلی صحنه‌هایی از فضایل معنوی و سلوک علی(ع) را برای حاضران نقل خوانی خواهد کرد.

تاثیر خروج بریتانیا از اروپا بر سریال «بازی تاج و تخت»

آیا پربیننده‌ترین سریال تلویزیون متوقف می‌شود؟

نمایی از سریال «بازی تاج و تخت»

گروه ادب و هنر، به گزارش «رویتز» سریال بی‌نظیر و تاثیر گذار «بازی تاج و تخت» که سال‌ها است از طریق شبکه «جی بی‌او» پخش می‌شود نیز تحت تاثیر خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا قرار گرفته است. مسئولان شرکت تایم وارنر که پشتیبان مالی این سریال پرطرفدار جهانی هستند اعلام کرده‌اند اتحادیه اروپا همچنان از تولید «بازی تاج و تخت» حمایت خواهد کرد. این مجموعه شامل چندین لوکیشن فیلمبرداری در کشورهای مختلف شرق و غرب اروپا است و تعداد بسیار کثیری بازیگر از کشورهای مختلف اروپایی در این سریال ایفای نقش می‌کنند که تصمیم سرنوشت‌ساز مردم بریتانیا می‌تواند جلوی چنین تبدلات فرهنگی را بگیرد. در چند روز گذشته هنرمندان انگلیسی مانند جی. کی رولینگ، نویسنده آثار بسیار درخشان «هری پاتر» به تصمیم احساسی مردم بریتانیا مبنی‌بر خروج از اتحادیه اروپا اعتراض کردند و حالا یک مجموعه بزرگ

«فرهیختگان» ابعاد مختلف توقیف «ارادتمند؛ نازنین، بهاره، تینا» را بررسی می‌کند

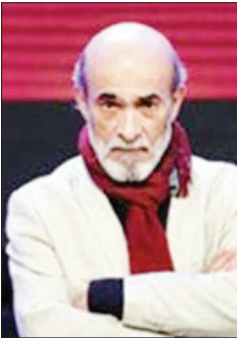
مانکن‌های دردسرساز

عبدالرضا کاهانی

ضیاءالدین دری

مهریانو ابیدی‌دوست

مهریانو ابیدی‌دوست
m1.abadidost@fdn.ir

بالاخره محمد-حسین لطیفی، عضو شورای صدور پروانه نمایش، آب پاکی را روی دست کسانی ریخت که درباره اکران‌شدن یا نشدن فیلم جدید عبدالرضا کاهانی گمانه‌زنی می‌کردند تا خاطر جمع شوند که این فیلم نیز به جمع فیلم‌های توقیف‌شده در دولت یازدهم اضافه شده است. پیش از این دبیر شورای پروانه نمایش تاکید کرده بود فیلم «ارادتمند؛ نازنین، بهاره، تینا» توقیف نشده و تنها اصلاحیه خورده است. اما حالا محمدحسین لطیفی که در حال حاضر سریال تلویزیونی او با نام «بادری» از شبکه یک سیما پخش می‌شود، تاکید کرده است که از ابتدا تا انتهای فیلم «ارادتمند؛ نازنین، بهاره، تینا» دچار مشکل است و به هیچ‌وجه با اصلاحیه مشکلی قابل حل نخواهد بود. محمدحسین لطیفی محکم و قاطع گفته است که این نظر همه اعضای شورای پروانه نمایش است و با آن‌که دوست دارند هیچ فیلمی توقیف نشود، درباره این فیلم همگی به این اجماع رسیده‌اند که امکان صدور پروانه نمایش برای آن وجود ندارد. کارگردان «روز سوم» توضیح داده است: «کل چیزی که در فیلم است یعنی سوژه فیلم از ابتدا تا پایان مشکل دارد،

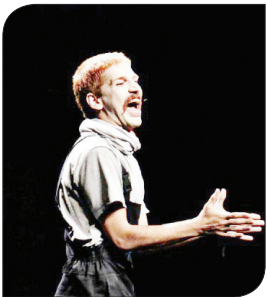
سانسور در تمام دنیا وجود دارد

گرچه کاهانی اغلب فیلم‌هایش با مشکل در اکران روبه‌رو شده است، اما توقیف فیلم او این بار به دستاویزی برای منتقدان دولت تبدیل شده است تا مشخص رئیس سازمان سینمایی نیز کوبیده شود. اولین بار همایون اسعدیان بود که در برنامه اینترنتی «۳۵» ساخت این فیلم را به دستور مستقیم حجت‌الله ابوبی ربط داد و گفت: «یک نوع آشفتگی در اجرا می‌بینم که باعث پستیاری از مشکلات شده است. در شورای پروانه ساخت به دلایلی با صدور پروانه ساخت ایست. مخالفت نشد و فیلمساز رفت پیش آقای ابوبی. آقای ابوبی به ما گفت پروانه ساخت ایشان را می‌دهیم و ما گفتیم تا حکم حکومتی ندهید این کار را نمی‌کنیم و این فیلم که برایش حکم حکومتی دادند امروز غیرقابل نمایش است. ... گرچه هنوز داستان فیلم لو نرفته است، منتها ضیاءالدین دری در مصاحبه‌ای با «پایگاه خبری دیدپناه» تا حدی درونمایه آن را لو داد و گفت: «فیلم کاهانی یک فیلم غیراخلاقی شقایق است. به جرات نمی‌توان این فیلم را توی سینما همراه با خانواده دید. سانسور در تمام دنیا وجود دارد. در سینمای آمریکا فیلم‌ها درجه سنی دارند و به بهانه آموزش مسائل بهداشتی به بچه‌های در آستانه سن بلوغ موضوعاتی را نشان می‌دهند. در سینمای ایران هم این مسائل وجود دارد، اما شوخی با این مسائل و نشان دادن ابزار پیشگیری در مدرسه و به سخره گرفتن این موضوعات کار درستی نیست.» این عضو شورای صدور پروانه ساخت با لحن تندی کاهانی را مورد خطاب قرار داد و گفته است:

تئاتر

دعوت به تماشای تئاتر «سریگجه»

محصول خلاقت یک گروه جوان

نمایی از تئاتر «سریگجه»

ارش اشاداد خداوندا چرا تاتار را در کشورهای دیگر دوست داری و در ایران نه. جمله‌ای از استاد بهرام بیضایی حقایق را در خودش دارد که امروزه به صورت آشکارا در تئاتر دیده می‌شود؛ حقایق از تئاترهایی که برای کسب درآمد روی صحنه می‌روند نه برای هنر، ولی در بین آنها ...

ایسن هفته کاملاً ناباورانه به دیدن چند نمایش نشستم که از بین آنها یک نمایش نظرم را جلب کرد. بعد از مدت‌ها توانستم نمایشی به نام «سریگجه» را در تالار حافظ اجرا می‌شود آنقدر دوست داشته باشم که حتی با دید منفی هم نتوانم حرفی جز خوبی و کیفیت آن بزنم. روزی که با دوستان به دیدن آن اجرا رفتم، قبل از ورود به دوستانم گفتم ببینید چه کارهای ضعیفی در سالن‌های بزرگ ایران اجرا می‌شوند، وقتی نمایش شروع شد با چشمانی باز منتظر بودم، حرف‌هایم ثابت شود. دکور ساده را دیدم، بازیگران سرشناسی هم نبودند، کارگردان هم دورا دور می‌شناختم. چند دقیقه که از نمایش گذشت باور نمی‌کردم که این تیم جوان بتواند مرا شرم‌نده کند؛ بازی‌ها، کارگردانی، دکور، ایده و طنز آنقدر خوب بود که نتوانستم چشمانم را از صحنه جدا و به صورت دوستانم نگاه کنم. بارها طی اجرا با خودم می‌گفتم کاش در ایسن نمایش بازی می‌کردم. با طراحی درست میزانشن و موقعیت اجرایی، تماشاچی به زمان نامشخصی سفر می‌کند که اگر این سفر در زمان صورت نگیرد و اجرایی نشود نمایش به شیوه‌ای ضعیف خود را نشان می‌دهد که تماشاچی‌های معمولی در تئاتر نیز متوجه می‌شوند ضعف وجود دارد؛ اینکه چگونه این سفر در زمان اتفاق افتاد را باید از بازیگران توانای این کار و کارگردان جوریا شد. حرکات بازیگران کمی ما را یاد نمایش‌هایی می‌اندازد که پیش از این رضا ثرونی روی صحنه برده بود و بیشتر از همه نمایش «عجایب المخلوقات» حرکات ریز پیای بازیگران در قسمت‌هایی از نمایش و استفاده از بعضی آکسسورها نزدیک به آن اجرا است؛ ولی در کل درآمان ایسن صحنه‌ها در نمایش هم قابل توجه است. من حرف سجاد افشاریان را که تهیه‌کننده «سریگجه» است، تایید می‌کنم که می‌گوید: «سریگجه محصول خلاقیت یک گروه جوان و درده یک است که در زمانه‌ای که فقط در مدت ۲۰ یا ۳۰ روز کاری را روی صحنه می‌برند هشت ماه تمرین کرده‌اند.» نمایشی بی‌ادعا ولی عالی که این روزها دیدنش سخت است، دانشجویانی که امروزه ستون تئاتر کشور را محکم می‌کنند، میزانشن‌هایی که درست و بجاست و فکر و ایده‌هایی که دانشجویان از استادان یاد می‌گیرند و از آنها بهتر استفاده می‌کنند. امیدوارم روزی برسد که تمام آرزوهای ما روی صحنه باشد و مردم به دیدن آنها بیایند.